

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพระราชการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเลียงประชาคม พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านความมั่นคง ในการพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เทื่องแฉ่ประโยชน์

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในด้านการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ก. (๑)

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการแก้ไข

๑. สภาพปัจุหา สาเหตุของปัจุหา และผลกระทบของปัจุหา

๑.๑ ปัจุหาคืออะไร สาเหตุของปัจุหาคืออะไร และผลกระทบของปัจุหาคืออะไร

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ ได้แก้ไขมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไขจำนวนสามชิกษาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ

๑.๒ เหตุที่รัฐควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมฉบับดังกล่าว
รัฐจึงควรดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถดำเนินการจัดและควบคุมดูแลการเลือกตั้งสามชิกษาผู้แทนราษฎรเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม และชอบด้วยกฎหมาย

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ ได้แก้ไขมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยให้มีการแก้ไขจำนวนสามชิกษาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไข/ปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมฉบับดังกล่าว

๓.๒ การแก้ปัญหาของต่างประเทศต่อปัญหานี้ และการดำเนินการตั้งกล่าวเหมาสมกับสังคมไทย
 ประเทศไทยปั่นได้มีการกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่คล้ายคลึงกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กล่าวคือประเทศไทยปั่นเป็นประเทศที่ปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญของประเทศไทยปั่นได้กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทยปั่นมีวาระ ๕ ปี มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๔๖๕ คน มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (Single Member Constituency) เขตละ ๑ คน จำนวน ๒๘๙ คน และระบบสัดส่วนจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง (Proportional Representation) จำนวน ๑๗๖ คน เมื่อพิจารณาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทยปั่นแล้ว จึงเหมาะสมที่ประเทศไทยจะดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เช่นเดียวกัน

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น ดังต่อไปนี้

๕.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๕.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ตามมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๖.๒ การป้องกันไม่ให้มีผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ คือ การประชาสัมพันธ์การเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของสมาชิกในสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรครัฐบาลเมืองประจำจังหวัดตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา ๓

๖.๓ กฎหมายนี้จำกัดให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชน เพื่อการกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งมีจำนวน ๔๐๐ คน ก็จะทำให้การคุ้มครองปัญหาของประชาชน มีความใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการคำนวณคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นธรรมต่อพรรครัฐบาลเมืองและต้องเคารพ ๑ สิทธิ ๑ เสียง ของประชาชน การให้มีบัตรเลือกตั้ง ๒ ใบ เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิในการเลือกพรรครัฐบาลเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ย่อมทำให้ประชาชนได้ใช้เจตจำนงในการเลือกตั้ง ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

๗. ความพร้อมและต้นทุนของการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๗.๒ แนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

เมื่อได้ประกาศให้มีการใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในวาระเริ่มแรก ยังมิให้นำมาใช้บังคับจนกว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งแรกภายหลัง ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๗.๓ แนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับทราบอย่างทั่วถึง ก่อนจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งแรกภายหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ในระยะ ๓ ปีแรก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๔ (๑) ได้กำหนดให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร โดยอาจมีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปภายใต้มาตรการป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 เป็นเงินประมาณ ๕,๖๓๘,๑๑๕,๒๐๐ บาท โดยเทียบเคียงกับงบประมาณ ที่เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี ๒๕๖๒

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้งย่อมมีผลต่อการกำหนด ทิศทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งผลกระทบเมืองที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นฝ่ายบริหารต้องนำนโยบายทางเศรษฐกิจ ที่พรคองฯ ใช้ในการหาเสียง มาเป็นนโยบายของฝ่ายบริหารในการกำหนดทิศทางเศรษฐกิจของประเทศ

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการ ทางปกครองที่ประชาชนมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้แทนในเขตเลือกตั้งของตนเอง อันเป็นการแสดงออก ถึงการปกครองตามหลักประชาธิปไตยโดยตรง (Direct democracy) ที่มีรูปแบบของการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ทางการเมืองภายใต้ระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทน (Representative democracy) ซึ่งเป็นการพัฒนา การปกครองในระบบประชาธิปไตยให้มีความยั่งยืนต่อไป

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง ย่อมมีผลกระทบต่อการนำนโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะของพรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้ง ให้เป็นฝ่ายบริหารไปใช้เป็นนโยบายของรัฐบาล

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้ใช้ระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้ระบบคณะกรรมการ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๔ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งควบคุมดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

(นายแสง บุญมี)

รองเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง รักษาการแทน
เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒๗/ ธันวาคม ๒๕๖๔

สำนักกิจการพรรคการเมือง

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๘๔๕๖

โทรสาร ๐ ๒๑๔๑ ๘๕๘๙

อีเมล polparty@ect.go.th